

Regeringens skrivelse

2010/11:37

ILO:s konvention om arbete ombord på fiskefartyg

Skr.
2010/11:37

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 4 november 2010

Fredrik Reinfeldt

Catharina Elmsäter-Svärd
(Näringsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för den av Internationella arbetskonferensen år 2007 antagna konventionen (nr 188) om arbete ombord på fiskefartyg i enlighet vad som föreskrivs i Internationella arbetstagarorganisationens (ILO) stadga.

1	Ärendet och dess beredning.....	2
2	Konvention (nr 188) om arbete ombord på fiskefartyg	3
2.1	Bakgrund.....	3
2.2	Konventionens huvudsakliga innehåll	3
2.3	Regeringens överväganden	4
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 november 2010	6

1 Ärendet och dess beredning

Genom sin anslutning till Nationernas förbund 1920 inträdde Sverige som medlem av Internationella arbetsorganisationen – International Labour Organisation (ILO). ILO:s högsta beslutande församling – Internationella arbetskonferensen – sammanträder i regel en gång per år.

Inom högst arton månader efter att konferensens session avslutats ska varje medlemsstat enligt artikel 19.5 (c) i ILO:s stadga förelägga landets lagstiftande församling antagna konventioner och rekommendationer för lagstiftning eller andra åtgärder. Varje medlemsstat har vidare skyldighet att underrätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla denna förpliktelse samt om vilka åtgärder som i övrigt har vidtagits.

Internationella arbetskonferensen antog den 14 juni 2007 konvention (nr 188) om arbete ombord på fiskefartyg. Röstsiffrorna var 437 röster för och två emot medan 22 röstberättigade avstod. Av de svenska representanterna röstade regerings- och arbetstagarrepresentanterna för konventionen medan arbetsgivarrepresentanterna inte deltog i omröstningen.

Rekommendation (nr 199) som kompletterar konventionen om arbete ombord på fiskefartyg antogs samma dag.

Konventionstexten i dess helhet finns på ILO:s webbplats www.ilo.org. Den svenska översättningen kommer att presenteras för riksdagen i samband med en eventuell ratificering av konventionen.

Konventionen har, enligt bestämmelserna i ILO-konventionen (nr 144) om samråd på trepartsbasis för att främja genomförandet av ILO:s normer, remitterats till den svenska ILO-kommittén, som i sin tur inhämtat yttranden från i ärendet berörda myndigheter och organisationer.

En sammanställning av remissyttrandena finns att tillgå i Näringsdepartementet (dnr N2009/8318/TE).

2 Konvention (nr 188) om arbete ombord på fiskefartyg

2.1 Bakgrund

Konventionen om arbete ombord på fiskefartyg och den därtill hörande rekommendationen antogs efter flera års konsultationer med ILO:s medlemsstater. Det hade funnits ett behov av att revidera ett antal internationella ILO-konventioner som särskilt rörde fiskerinäringen så att de skulle bli aktuella och nå ett större antal av världens fiskare, särskilt de som arbetar ombord på mindre fiskefartyg. Behovet att revidera rörde följande konventioner: konventionen (nr 112) om minimiålder (fiskare) 1959, konventionen (nr 113) om läkarundersökning (fiskare) 1959, konventionen (nr 114) om fiskares anställningsavtal 1959 och konventionen (nr 126) om besättningens bostäder (fiskare) 1966.

2.2 Konventionens huvudsakliga innehåll

Konventionen reglerar arbete ombord på fiskefartyg. Syftet med konventionen är att säkerställa att fiskare har goda arbetsförhållanden ombord på fiskefartygen med hänsyn till minimikrav på arbete ombord, arbetsförhållanden, bostäder och livsmedel, arbetsmiljö och hälsoskydd samt sjukvård och social trygghet.

Konventionen innehåller nio delar och tre bilagor. Del I innehåller definitioner och tillämpningsområden. Av definitionerna följer bl.a. att yrkesfiske omfattar allt slags fiske i hav, floder, sjöar och kanaler dock inte husbehovsfiske och fritidsfiske. I definitionerna delas fartyg in med avseende på storlek och den tid som de stannar till sjöss. Storleken på fartyg delas upp i större eller mindre än 24 m längd. Tiden till sjöss och storleken avgör vilka regler som är tillämpliga för fiskefartyget, dess ägare och besättning.

Konventionen definierar i del I, artikel 1 punkt c att fiskefartygsägare är fiskefartygets redare eller annan organisation eller person såsom en manager, agent eller tidsbefraktare som har tagit över ansvaret för fartygets drift från ägaren och som vid övertagandet av detta ansvar har gått med på att ta över det ansvar och de skyldigheter som vilar på fiskefartygsägare enligt konventionen. Detta oberoende av om någon annan organisation eller person tar visst ansvar eller uppfyller vissa skyldigheter på uppdrag av fiskefartygets ägare. Fiskare är varje person som är anställd eller sysselsatt i någon funktion eller utför någon syssla på ett fiskefartyg, inklusive personer som arbetar ombord och som får betalning grundad på andel i fångsten. Det innebär att en person kan vara både fiskefartygsägare och fiskare om denne äger och medföljer fartyget och utför arbete ombord. Denna person kan även vara befälhavare ombord med det ansvar som följer med den rollen. Vid ensamarbete ombord är den fiskare ombord som fiskar även befälhavare. Enligt artikel 2 punkt 1

är konventionen tillämplig på alla fiskare och fiskefartyg som sysslar med yrkesfiske om inte annat föreskrivs i konventionen.

Del II omfattar allmänna principer om vilka myndigheter som har tillsynsansvar samt vilka skyldigheter som åligger fiskefartygsägaren, befälhavaren och fiskaren.

Del III innehåller minimikrav för att arbeta på fiskefartyg t.ex. minimi-ålder för att arbeta ombord och krav på läkarintyg.

Del IV innehåller regler om tjänstgöringsförhållanden som bemanning och vilotider, arbetsavtal, fiskares hemresa, rekrytering, arbetsförmedling samt betalning av fiskare.

Del V rör bostäder och livsmedel ombord.

Del VI omfattar regler om sjukvård, hälsoskydd och social trygghet. Regler finns om minimistandard för medicinsk utrustning och kommunikationsutrustning som ska finnas för att upprätthålla en tillräcklig grad av sjukvårdsberedskap ombord samt sörja för förebyggande åtgärder. Regler finns också om krav på skyddskläder och övrig säkerhetsutrustning som anses nödvändig ombord för att arbetet med fisket ska kunna bedrivas på ett säkert sätt. Fiskarnas tillgång till det sociala trygghetssystemet regleras också.

Del VII reglerar uppfyllelse och tillämpning av konventionen. Där regleras också tillsynsverksamheten och hur den ska genomföras.

Del VIII anger hur bilagorna I, II och III till konventionen ska kunna ändras.

Del IX innehåller konventionens slutbestämmelser. Här regleras hur konvention skall träda i kraft och hur den kan sägas upp. Konventionen träder i kraft 12 månader efter den dag då ratifikationer av tio medlemsstater, av vilka åtta är kuststater, har registrerats hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör.

Bilaga I klargör likvärdighet i mätning av fartygens längd.

Bilaga II behandlar fiskares arbetsavtal och vad som skall vara minimikrav på uppgifter i avtalet.

Bilaga III reglerar bostäder ombord. Det finns bestämmelser för nyproducerade fartyg och befintliga fartyg samt i vilken omfattning de nya reglerna berör fartyg av olika storlek.

2.3 Regeringens överväganden

ILO-kommittén har, efter att ha remitterat konventionen till berörda myndigheter, i yttrande den 21 oktober 2009 (ILO-kommitténs dnr 08/2008) ansett att den i nuläget inte kan tillstyrka att Sverige ratificerar konventionen. Anledningen till detta är det stora antalet ratifikationshinder som remissinstanserna pekat på.

Arbetstagarledamöterna i ILO-kommittén har reserverat sig mot beslutet. I reservationen har de inte ifrågasatt det faktum att det på ett antal punkter kommer att bli nödvändigt att göra vissa förändringar för att kunna ratificera konventionen, utan ansett att man i detta läge också måste anvisa en väg framåt. Arbetstagarledamöterna har därför föreslagit att en utredare ska se över de konstaterade ratifikationshindren.

Europeiska unionens råd har den 7 juni 2010 beslutat att bemyndiga EU:s medlemsstater att ratificera konventionen (rådets beslut av den 7

juni 2010 om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska unionens intresse ratificera ILO:s konvention om arbete i fiskenäringen från 2007 [konvention nr 188] [2010/321/EU]). I samma beslut uppmanades medlemsstaterna att vidta mått och steg för att, helst före den 31 december 2012, ratificera konventionen. Skr. 2010/11:37

Regeringen överväger för närvarande möjligheten att tillsätta en särskild utredare som ska föreslå de författningsändringar som behöver göras för att Sverige ska kunna ratificera konvention (nr 188) om arbete ombord på fiskefartyg.

För att uppfylla förpliktelserna enligt ILO:s stadga informeras riksdagen härmed om ILO konvention (nr 188) om arbete ombord på fiskefartyg.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 november 2010

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden, Bildt, Ask, Erlandsson, Carlsson, Borg, Sabuni, Billström, Tolgfors, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Elmsäter-Svärd.

Föredragande: Statsrådet Elmsäter-Svärd

Regeringen beslutar skrivelse 2010/11:37 ILO:s konvention om arbete ombord på fiskefartyg